

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici. Dopisi se ne vračajo. — Štev. pri čekovnem zavodu v Ljubljani 11.958.

LETO X.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, 17. decembra 1927.

Telefon št. 2552

ŠTEV. 144.

Dipl. ing. Ant. Ditrich:

Smotrena elektrifikacija v naši državi.

O problemu smotrene elektrifikacije se je doslej le malo razpravljalo v naši javnosti. In vendar je smotrena elektrifikacija zemlje eno najvažnejših gospodarskih vprašanj sedanjega časa. Ako se je tupašam postavilo to vprašanje na dnevni red, se je obravnavalo večinoma le z lokalnih vidikov.

Za realizacijo tega problema se morajo merodajni faktorji najresneje zavzeti, ker je danes postalo to vprašanje vealektualno. Člen 215. finančnega zakona za leto 1927/28 je namreč dal ministru za gradbe obširno pooblastilo. Ta more izdati z naredbo, ki bo imela zakonsko moč, predpise za gradnjo električnih naprav, dalje izdelati elektrifikacijski program za celo državo, predpisati prenosne napetosti za električne centrale ter v splošnem tudi urediti vsa vprašanja glede prenosa električne energije. Ni torej prerano, ako posvetimo vso pažnjo reševanju tega vprašanja. Obstoj in procvit naše industrije, obrti in kmetijstva je z ugodno in smotreno rešitvijo elektrifikacije v tesni kavezni zvezi. Radi tega mora zakon o elektrifikaciji zemlje interesirati našo celokupno javnost. Tehnični in gospodarski strokovnjaki pa morajo aktivno sodelovali pri reševanju tega problema.

Na žalost se pri redigiranju važnih zakonskih osnutkov ne pritegnejo k sodelovanju strokovnjaki iz gospodarskih in tehničnih krogov. V spominu nam je še slučaj, ko se je pred nedavnim časom pojavil popolnoma neopaženo pred skupščino osnutek zakona o vodnih silah, ki je v tesni zvezi z zakonom o elektrifikaciji zemlje. Ko se je zaznala vsebina tega zakona, ki bi zavrl razvoj gradnje elektrarn, se je dvignil v javnosti ogorčen protest in ta osnutek se je moral odstaviti z dnevnega reda. Ravno te dni lansirajo časopisi vest, da je izdelan nov osnutek zakona o izkoriščanju vodnih sil. Ako bo tudi ta novi zakonski osnutek prišel pred narodno skupščino, ne da bi bili povabljeni k sodelovanju zainteresirani faktorji, moramo upravičeno dvomiti o pravilni in smotreni rešitvi tega gospodarsko velevažnega problema.

Predvsem se mora uveljaviti pri redigiranju zakonov princip sodelovanja strokovnjakov in zainteresiranih krogov, to je, prilegniti se morajo vsi merodajni gospodarski, pravni in tehnični izvedenci. Prepričani moramo biti, da tudi v svoji stroki ni nikdo popolen mojster.

Elektrifikacijski zakon je zelo obširen. V prihodnjih vrsticah se bomo bavili le z nekaterimi vodilnimi mislimi, ki bi prišle pri smotreni elektrifikaciji v poštev.

V prvi vrsti je treba temeljito poznati razmere v naši državi, da se more začrtati pot, ki bi vodila do ugodne rešitve tega vprašanja. Zakonski osnutek o elektrifikaciji zemlje ne sme priti pred parlament, ne da bi bil poslan v izjavo vsem prizadetim tehničnim in gospodarskim faktorjem.

Predvsem moramo graditi naše električne naprave v interesu skupnosti. Maké lokalne elektrarne bodo postale nepotrebne, ako se razprede po celi državi širokopotezna elektrifikacija, s katero moramo računati v najbližji bodočnosti. Na novo grajene male elektrarne ne bi bile do tega časa niti rentabilne niti amortizirane, vsled česar bi bila njih gradnja zapravljanje narodnega premoženja. Na Angleškem n. pr.

se je v poslednjem času kasiralo 47 malih elektrarn v prid ene velike elektrarne.

Gospodarski faktor učinka takih malih elektrarn je napram temu faktorju pri velikih elektrarnah skoro vedno zelo neugoden. Radi tega je gospodarsko in tehnično utemeljeno, ako gradimo posamezne velike elektrarne mesto mnogo malih. To načelo so brez izjeme osvojile vse napredne države.

Da zamoremo zasnovati delovanje naših elektrarn po skupnih interesih, je v prvi vrsti potrebno, da določimo smotren tehničen in gospodarski program, po katerem naj bi se v bodoče gradile električne naprave. V tem programu moramo izdelati tudi merilo za presojo njih rentabilnosti.

Elektrifikacijski program mora obseči vse hidrocentrale in kalorične centrale, katerih gradnja bi bila rentabilna. Podati mora smernice za paralelno delovanje central. Na podlagi zbranih statističnih podatkov se mora ugotoviti proizvod in konzum v KWh pri posameznih centralah. Pri ugotavljanju gospodarske podlage podjetja naj bi se po možnosti določilo, kako bi se elektrarne na najbolj primeren način financirale. Nekatere elektrarne ne bi mogle biti rentabilne brez odpisov a fond perdu, vsled česar bi se moralo načeli vprašanje sodelovanja državnega kapitala.

Toda samo program ne zadošča. Imeli moramo izvršitelja in nadzorovalca tega programa, t. j. poseben gospodarski svet. Vsak projekt mora priti pred ta gospodarski svet, ki prebresa po svojih tehničnih in gospodarskih strokovnjakih, da-li je projekt v skladu s programom in da-li izkazuje trdno gospodarsko in tehnično podlago. Ako projekt odgovarja vsem zahtevam, se izvršitev dovoli. Tudi ljubljanska oblastna skupščina je ustanovila forum, pred katerega pride vsak projekt električne centrale, ki bi se gradila v delokrogu oblastnega odbora. Vse zapadne države imajo slične institucije pod različnimi imeni (v Avstriji n. pr. Wirtschaftskomitee), ki so neobhodno potrebne za smotreno izvrševanje elektrifikacijskega programa.

Za določitev elektrifikacijskega programa zemlje pa je neobhodno potrebna normalizacija posameznih prenosnih napetosti radi paralelnega delovanja električnih central in radi normaliziranih fabrikatov naše bodoče elektrotehnične industrije. Ministrstvo za gradbe je že l. 1921 predpisalo uporabo prenosnih napetosti. Višino teh napetosti so določili tuji strokovnjaki, češki in švicarski. Normalizacija pa ne ustreza povsem prilikam v naši državi, ker se tuji svetovalci niso mogli uživati v naše razmere. Torej se mora tudi to vprašanje z zakonom končno veljavno rešiti z ozirom na splošen elektrifikacijski program.

V tesni zvezi s tem programom je tudi elektrifikacija železnic, ki se v vseh zapadnih državah z vso vncmo pospešuje.

Za gradnjo električnih naprav potrebujemo ločne predpise. Ministrstvo za gradbe je že l. 1921 določilo, da veljajo pri nas do nadaljnjega predpisi Zveze nemških elektrotehnikov. Začasno imamo torej veljavne predpise, po katerih moremo graditi električne naprave. Ker nimamo še domače elektrotehnične industrije, ni neobhodno potrebno, da takoj uredimo to vprašanje z lastnim zakonom. Predpisi Z. N. E. so najmodernejši in boljši predpisi v kratkem času ne bi mogli ustvariti. Za slično delo se namreč potrebuje mnogo časa.

Pač pa zahteva nujno ureditev vprašanje koncesijonirane obrti za gradnjo električnih naprav jakega toka. Že v l. 1925 se je izdelal osnutek zakona o koncesijonirani obrti za gradnjo električnih naprav jakega toka in se je predložil ministrstvu trgovine in industrije. Ta osnutek se je temeljito pretehtal na številnih sejah, kjer so sodelovali vsi prizadeli faktorji. Rešitve do danes še ni.

Omeniti se mora, da se je vendar nekaj storilo za pospeševanje elektrifikacije. Člen 53. zakona o proračunskih dvanajstih letih za avgust—november 1925 (Uradni list 252/25) je silno važen, ker dopušča razlastitev v svrhu gradnje električnih daljinovodov občerkoristnega pomena. V praksi se je že pokazal ugoden vpliv tega zakona glede pospeševanja elektrifikacije.

(Dalje prihodnjič.)

PREVOZ KROMPIRJA ČREZ TRST.

Že meseca februarja 1921 je italijanska vlada prepovedala uvoz krompirja v Italijo. To prepoved je vlada utemeljila s tem, da hoče zaščititi italijansko kulturo krompirja pred opasnostjo infekcije. Radi istih razlogov je bil meseca februarja 1924 tudi prepovedan prevoz krompirja čez italijansko ozemlje. S to prepovedjo se je v znatni meri škodilo našim izvoznikom, zlasti onim iz Slovenije, ki prevažajo čez italijanski teritorij v Grčijo, Francijo in Anglijo okoli 200 vagonov krompirja letno. Povpraševanje po našem krompirju je zlasti veliko v Levanti, v Egiptu, na Egejskih otokih, na Malti itd., kjer se krompir iz Slovenije uporablja za seme, ker ondodni domači proizvod se v te svrhe ne da uporabljati. Prepoved prevoza krompirja čez Italijo je primorala naše izvoznike, da izvažajo čez Sušak in Split, kar je bilo seveda zvezano z večjimi težkočami. Proti tem meram so se pa pritožili zlasti tudi trgovci iz Trsta in je končno vlada dovolila izjemo in dovolila tranzit krompirja avstrijskega, češkoslovaškega, poljskega, madžarskega in jugoslovanskega izvora, ki se prevaža čez tržaško pristanišče v druge države izven Italije. Ta prevoz se sme vršiti samo pod sledečimi pogoji: 1. Vsaka pošiljka mora imeti uverenje o izvoru in o imunetiti blaga od parazitov: Phtorimaea epruceuella, Synchytrium endobioticum in Doryphora decemlineata-epitrix cucumeris. 2. Razkladanje krompirja iz vagonov je dovoljeno izključno samo v prosti luki tržaškega pristanišča. Blago, ki bi se eventualno razložilo izven proste luke, se mora sežgati. 3. Železniški vagoni in druga prevozna sredstva, ki so se uporabila za prevoz krompirja, se morajo takoj po uporabi desinficirati. 4. Blago se mora razložiti v posebna skladišča proste luke, v katera se ne sme vskladiščiti nobeno drugo blago. Po izpraznitvi se morajo skladišča desinficirati in ostanki sežgati. 5. Stroške za desinfekcijo nosijo zainteresirani trgovci sami.

Ljubljanska borza.

Tečaj 16. decembra 1927	Povpraševanje Din	Ponudba Din
DEVIZE:		
Berlin 1 M	13:56	13:59
Curib 100 fr.	1094:50	1097:50
Dunaj 1 šilling	7:995	8:025
London 1 funt	276:40	277:60
Newyork 1 dolar	56:62	56:82
Praga 100 kron	168:	168:80

All si že pridobil »Trgovskemu listu« vsaj enega novega naročnika?

Dr. Cvetko Gregorič, Beograd:

Naši trgovinski odnošaji z Avstrijo.

(Nadaljevanje.)

Agrarna carinska politika, ki jo je Avstrija inaugurirala s svojo novo carinsko tarifo iz l. 1924, podaljšana je z vso energijo v dveh novelah k carinski tarifi, tretja novela s ponovnim povečanjem carin na produkte kmetijstva in kmetijske industrije bo te dni uzakonjena. To najnovejšo zvišanje carine ne more Avstrija provesti brez našega pristanka, ker so predmetne postavke vezane po trgovski pogodbi z nami. Zato zahteva sedaj Avstrija, da pristanemo na zvišanje carine na posebno moko in drobov, govedo, svinje od 40—110 kg, svinjsko mast, bučne olje, klobase in še nekatere industrijske proizvode, torej v glavnem baš na one predmete radi kojih izvoza v Avstrijo smo dali Avstriji tolike koncesije za uvoz k nam.

Ob tej priliki je Centrala industrijskih korporacij naslovila na ministrstvo trgovine in industrije predstavko naslednje vsebine:

V trgovinski pogodbi, sklenjeni z Avstrijo 8. septembra 1925 je naša država pokazala največjo naklonjenost napram avstrijskim zahtevam v želji, da potom carinskih tarifarnih koncesij od strani Avstrije olajša, odnosno omogoči naš izvoz kmetijskih produktov in proizvodov kmetijske industrije v to sosedno državo. Razen tega se je pri sklepanju te pogodbe vpoštevalo, da se je v tem času nahajalo javno mnenje Evrope kakor tudi vplivni faktorji Društva narodov v Ženevi pod vtisom akcije za sanacijo Avstrije, da se je tedaj diskutiralo o potrebi uvedbe preferenčnih tarif v svrhu rešitve Avstrije itd. Zategadelj se je smatralo iz naše strani za umestno, da se Avstriji čimbolj ugodi in s tem pokaže, da mi ne oviramo ekonomskega razvoja ali celo obstanka te naše sosedne. Tako je prišlo do tega, da smo dovolili Avstriji velike ugodnosti celo v znatno škodo nekaterih naših industrijskih strok. V korist Avstrije smo mi v carinskem tarifnem delu vezali ali znižali postavke pri 187 številkah naše carinske tarife (29% celokupnega števila), medtem ko je Avstrija v našo korist vezala ali znižala carinske postavke pri 42 številkah svoje carinske tarife (7% števil avstrijske carinske tarife).

Za dovoljene ji ugodnosti nam Avstrija ni dala odgovarjajoče protivrednosti v korist izvoza naših kmetijskih produktov in proizvodov kmetijske industrije, ker skuša z vso energijo povzdigniti svoje kmetijstvo, ne samo potom notranje organizacije, temveč tudi potom oteževanja in oviranja uvoza agrarnih produktov. V to svrhu je donesla že dva amendementa k svoji carinski tarifi iz l. 1924 (I. in II. novela carinske tarife), tretji amendement pa postane v kratkem zakon. Avstrija se je stalno pritoževala in se že pritožuje celemu svetu, da onemogočajo sosedne agrarne države z visokimi carinskimi barierami življenje njene industrije, ki je navezana na izvoz. Medtem pa skuša ona sama producirati v svoji državi čim večji del hrane za svoje prebivalstvo in čimbolj zmanjšati uvoz hrane na škodo sosednih agrarnih držav, v katere hoče izvažati svoje industrijske izdelke.

V verbalni noti, izročeni naši vladi, zahteva Avstrija, da se pogaja, t. j. da zviša carine baš glede nekaterih

najvažnejših izvoznih predmetov, za kojih izvoz v Avstrijo smo v trgovinski pogodbi z dne 8. septembra 1925 dovolili Avstriji tako velike ugodnosti pri carini na naše industrijske proizvode.

Z izpremembo teh avstrijskih carin bi prenehali bistveni pogoji, na katerih temelji ves tarifni del naše trgovske pogodbe z Avstrijo.

Zategadelj smo mnenja, da se avstrijski zahtevi glede revizije pogodbe, kakor jo namerava Avstrija, nikakor ne more ustreči tem manj, ker zahtevajo eminentni interesi naše narodne ekonomije, da se podvrže reviziji cela pogodba. Taka revizija pa bi se ne mogla uspešno izvršiti v okviru pogajanj o gotovem številu carinskih postavk. Treba, da ena ali druga stranka odpove pogodbo, da se stvari možnost za nova pogajanja o celem kompleksu vprašanj.

Pri tem opozarjamo na dejstvo, da ima Avstrija večji interes na promet z našo državo, nego obratno. Ker je to vprašanje že kolikor toliko razčišče-no, se omejujemo na sledeče konstatacije:

1. Znatni del našega izvoza, ki se v naši statistiki zunanje trgovine izkazuje kot izvoz v Avstrijo, je namenjen v druge države in samo tranzitira Avstrijo; udeležba Avstrije na našem izvozu se radi tega zmanjšuje, na pr. za l. 1925 od 18'55 % na 12'4 %.

2. Naša trgovinska bilanca z Avstrijo je stvarno za nas pasivna, za Avstrijo pa aktivna, t. j. Avstrija izvozi k nam več nego mi v Avstrijo. To dejstvo je za Avstrijo tem večje koristi in važnosti, ker je avstrijska trgovinska bilanca v celoti stalno pasivna, povprečno za 1 milijardo šilingov letno. Naša država pa je baš ona, pri koji izkazuje avstrijska zunanja trgovina v l. 1922—1925 svoj največji aktivum, 40—46 milijonov šilingov letno.

3. Naša država predstavlja za avstrijsko industrijo najboljšo tržišče, kajti naša država se je nahajala kot kupec avstrijskih gotovih izdelkov na prvem mestu l. 1924, na drugem mestu l. 1925.

Po vsem tem nam za slučaj, da Avstrija ne bi odpovedala pogodbe, naši interesi diktirajo, da se odpove pogodba od naše strani. Z novimi pogajanj, odnosno novo pogodbo bo treba doseči od Avstrije za naše popuste odgovarjajoče koncesije v korist našega izvoza kmetijskih produktov in izdelkov kmetijske industrije.

(Dalje prihodnjič.)

AVSTRIJSKA TRGOVINA V PRVI POLOVICI LETA 1927.

Sedaj je izšla detaljna statistika avstrijske zunanje trgovine v prvi letošnji polovici. Kaže nam prav velik dvig eksporta napram prvi polovici lanskega leta; tedaj je znašal eksport 15½ mil. met.

LISTEK.

Predlog novele k zakonu o zaščiti industrijske svojine.

Univ. prof. dr. M. Škerlj.

(Nadaljevanje.)

§§ 33 in 34 urejata med drugim primer, da se patent uniči, ker je patentirani izum predmet prejšnjega še veljavnega patenta (drugi izum torej ni bil nov, patent bi se zanj ne bi smel dati) in primer, da se patent opozove, ker njegov imetnik ni sam tvorec in tudi ni na pravi način prišel do izuma. V obeh primerih je mogoče, da je tak nezakonit imetnik patenta dal licenco na svoj izum in da so imetniki licenc le-te pridobili povsem pošteno. Zakon dovoljuje v takem primeru, da licenca — z izvestnimi formalnimi pogoji — ostane v moči, ne ureja pa vprašanja odplatka, ki naj ga imetnik licence da pravemu imetniku patenta. To važno vprašanje ureja predlog novele tako, da v prvi vrsti velja sporazum med strankama; če se ne sporazume, naj odplatek določi redno sodišče. Škoda je, da ni tudi rečeno, kajeri stranki pripada vloga tožitelja ali

stotov v vrednosti 821 milijonov šilingov, letos pa 18'2 milijona stotov v vrednosti 929 milijonov šilingov; vrednostni dvig znaša 13 odstotkov. Skoraj 80 odstotkov je dvig eksporta v Nemčijo, ki je bila s 160 milijoni šilingov avstrijskega eksporta v prvi letošnji polovici na prvem mestu. Za Nemčijo je prišla Češkoslovaška s 110 milijoni, nato Ogrska 90, Italija 85, Jugoslavija 68, Rumunija 54, Poljska 47. Tudi uvoz se je zelo dvignil; na prvem mestu je bila Češkoslovaška z 354 milijoni šilingov, nato Nemčija z 223, Poljska 121, Ogrska 119, Amerika 83, Jugoslavija 81. Mi smo torej za 13 milijonov šilingov več v Avstrijo prodali kakor pa tam kupili.

* * *

MEDNARODNA TRGOVINA 1926.

Banque nationale française du Commerce extérieur priobča podatke o zunanji trgovini v letu 1926 in jih primerja s podatki za leto 1925. Od 1925 na 1926 je padla zunanja trgovina za ca 5%. Tale je seznam, v milijonih dolarjev:

Eksport:

Dežela	1925	1926
U. S. A.	4.909'8	4.808'5
Vel. Britanija	4.478'8	3.776'9
Nemčija	2.094'1	2.352'4
Francija	2.164'9	1.928'9
Kanada	1.283'1	1.283'9
Britanska Indija	1.475'7	1.196'1
Japonska	946'1	949'9
Avstralija	751'8	714'0
Malajske države	719'3	709'5
Nizozemska	726'0	701'4
Češkoslovaška	577'5	528'6
Danska	415'4	397'3
Švedska	365'1	379'2
Švica	392'2	352'4
Nova Zelandija	264'2	219'9
Norveška	187'3	181'1
Finska	139'9	142'0
Filipini	148'9	136'9
Skupaj	22.040'1	20.758'9

Import:

Dežela	1925	1926
Vel. Britanija	6.388'0	6.037'8
U. S. A.	4.226'6	4.430'9
Nemčija	2.958'1	2.514'5
Francija	2.096'6	1.928'3
Japonska	2.055'7	1.105'0
Kanada	890'3	1.008'3
Nizozemska	986'1	979'2
Britanska Indija	820'2	848'9
Avstralija	716'8	770'8
Malajske države	814'4	568'4
Švica	481'0	455'6
Češkoslovaška	521'8	451'8
Danska	442'7	425'1
Švedska	388'3	399'5
Norveška	250'6	244'1
Nova Zelandija	253'2	242'4
Finska	139'0	142'6
Filipini	119'7	119'3
Skupaj	23.551'1	22.672'3

Nekaterih nam znanih držav v tem seznamu ni; sestavitelji niso imeli povoda, da bi se ozirali nanje. Sicer pa vidimo druge, o katerih navadno ne poročamo, in to je tudi zanimivo. Natančen študij zgoraj zapisanih števil nam kaže vso ogromno izmenjavo blaga na svetovnih trgih v zadnjih dveh letih.

Sijajen uspeh naših prizadevanj.

Vsled ukazov velikih županov morajo trgovci z 31. decembrom t. l. vsako točenje pijač brez nadaljnega ustavititi.

Memento.

Tako pričenja uvodnik strokovnega lista za povzdigo gostilničarske obrti »Gostilničar«. Da bodo naši čitatelji poučeni o uvodniku »Memento«, podajamo na tem mestu nekatere važne odstavke, ki bodo gotovo zanimali vsakega trgovca, tudi onega, ki se slučajno ne bavi z točenjem alkoholnih pijač. Evo jih!

»Podpisana organizacija je že v številnih vlogah in pritožbah na mero-dajna oblastva prikazovala, da se po trgovskih točilnicah, branjerijah, bufetih in enakih zakotnih beznicah, kakršnih so oblastva v zadnjih letih na stotine nagomilile po vseh krajih, po mestih, trgih in vaseh in splošno po deželi — ne upošteva predpisov, ter da nadzorna oblastva pritožb in ovadb od naše strani malo da ne upoštevajo, marveč tolerirajo samovoljno ravnanje in obratovanje takih točilnic do najskrajnejše ure ponoči, da vršijo te vrste točilci, dokler jim je drago, točenje ne le preko ulice, marveč splošno pri zaprtih durih na sedeče goste, v kuhinjah poleg lokala se igra karte cele noči itd. ... dalje« v prej navedenih zakotnih točilnicah pa se jim nudi — za pivom vino, na vino žganje do skrajne omamljenosti. Taka druhal itd. ... Poskušeni umor lastnice ene takih točilnic v Ljubljani, ki je tudi v prepovedanem času še ob 11. uri ponoči držala odprto svojo prodajalno, je jasen memento in očitven »prst božji«, da je to brezobzirno in neprevidno pomnoževanje teh trgovskih in zakotnih točilnic, bifejev in pod kakršnimkoli imenom izven redne gostilničarske obrti velikanska napaka ...«

Trgovci! To so cvetke strokovnega glasila gostilničarjev, ki je našel v pravem momentu »Prst božji«, ki se maščuje nad trgovci-točilci alkoholnih pijač. Mi principijelno takih izrazov v naših stvarnih kritikah ne rabimo, tudi nismo nikdar trdili o gostilničarjih, da izvršujejo svojo obrt v beznicah in da se v njih napajajo ljudje do omamljenosti. Teh cvetk, ki gotovo ne spadajo v stvarno rubriko kritike strokovnega glasila, na tem mestu ne moremo odobravati ter jih odločno odklanjamo.

Kolikor je nam znano, se pri nobenem trgovcu ne kvarta pozno v noč, ker so itak vsem policijskim organom znane ure zapiranja, in dvomimo, da bi policijski organi na ljubo trgovcem dopuščali prekomerno uživanje alkohola do omamljenosti in to do ranega jutra. Kar se pa tiče pridobitve pravic trgovcev točilcev pijač, ki so si jih

pridobili zakonitim potom, mislimo, se te pravice ne dajo odvzeti kar tako na »Sijajen uspeh«, ker trgovci imajo tudi pravico, da branijo pridobljeno pravo, ki so zanj plačali predpisane takse in komisije za ureditev prostorov v smislu čl. 82 in 85. In če je obrtna oblast glasom tega pravilnika spoznala, da lokali odgovarjajo vsem predpisom, mislimo, da je stvar popolnoma v redu. Če pa kdo krši predpise policijske ure, je pa tu poklicana v prvi vrsti policijska oblast, koje naloga je, da nadzira lastnike obratovališč v izvrševanju njihove obrti. Mi se dobro zavedamo svojih pravic in dolžnosti, zato jih bomo tudi vestno in stvarno branili, ne da bi proti gg. kolegom gostilničarjem klicali »Prst božji« na pomoč, še manj pa, da bi nazivali njihove lokale, ki odgovarjajo vsem higijskim predpisom, beznice. Do takih neokusnih izpadov v našem glasilu, ki je vsikdar krepko branil interese gostilničarjev, kar naj blagovolijo čitatelji in funkcionarji gostilničarskih zadrug ugotoviti v Trgovskem listu z dne 15. septembra 1923, 19. februarja 1924, 6. marca 1924, 5. aprila 1924 in 7. avgusta 1924 itd. — se mi ne spuščamo, ker prepuščamo objektivno sodbo čitateljem samim. Svetujemo pa v interesu mirnega in stvarnega sožitja stanovskih zadrug, da »Gostilničar« enkrat za vselej neha s takimi neokusnimi izpadi na naše trgovstvo, ki je vzvišeno nad njimi in ne bo mirno prenašalo očitke, ki nimajo resne podlage, temveč so gola demagogija, ki naj pokaže članstvu gostilničarskih zadrug, kako se medsebojno tepemo, mesto da bi složno in sporazumno delovali v interesu nas vseh. Ugotavljamo, da tega predstavniki gostilničarskih zadrug nikdar niso storili, zlasti pa ne glede točenja alkoholnih pijač, ker so si rajši izbrali vsa druga pota preko naših organizacij, da nam vzamejo pridobljene pravice, ki smo jih zakonitim potom pridobili. Ponavljamo zadnji odstavek članka Trgovskega lista z dne 21. VI. t. l. št. 29, ki se glasi: Ker smo za resno, stvarno in složno delo, pozivamo merodajne činitelje iz kroga gostilničarjev, da napravijo v svojih strokovnih glasilih red in ljudem, ki niso odgovorni ter nimajo sposobnosti ali volje za stvarno kritiko, tudi ne puste govoriti in delati zdražbe. Z resnim in pametnim nastopom bomo mogli vedno doseči tudi sožitje in skupno delo, vsaj v naših najvažnejših gospodarskih in stanovskih vprašanjih«. Torej prosimo!

Trgovci.

Ali ste že član »Trgovskega društva Merkur v Ljubljani«? — Če ne, prijavite čimprej svoj pristop!

kajti minerodna mineralna voda ni proizvod industrije, obrti ali kmetijstva.

§ 50 določa, da more za monopolne predmete žig dati registrovati le monopolna uprava sama. Ta določba škodi domačim državljanom: tuji državljani na podstavi pariške konvencije lahko tudi pri nas dobivajo žige za predmete, ki so pri nas monopolizovani, naši državljani pa ne. Ker predmeti, ki so pri nas monopolizovani, ni da bi morali biti monopolizovani tudi drugje, druge države pa čisto priznajo samo žig, ki je registrovan v proizvodni državi in se ravno tako tudi mednarodno, po madriskem aranžmanu, more zaščititi samo žig, ki je zaščitjen v domači državi, ima prepoved paragrafa 50. še posledico, da naš državljan ne more lahko dobiti žiga za predmete, ki so pri nas monopolizovani, drugje pa niso. Novela hoče iz teh razlogov § 50 črtati povsem.

§ 51 št. 2 izključuje od zaščite kot žig znake, ki predstavljajo »državni ali kak javni grb«. V smislu konvencije naj bo posledj zabranjena tudi zaščita znakov, ki predstavljajo zastave, odlikovanja in druge državne ambleme, uradne znake in

* Seveda s tem ni rečeno, da tuji državljani take predmete pri nas lahko svobodno puščajo v promet, toda stvar postane takoj pomembna, če naša država opusti monopol.

punce za kontrolo in garancijo; vendar naj bodo uradni znaki in punce za kontrolo in garancijo zabranjeni samo v žigih, ki naj bi se uporabljali na blagu iste ali slične vrste, kakor se uporablja uradni znaki. Znaki, ki se rabijo za poudarjanje predmetov iz plemenitih kovin, se torej lahko rabijo kot žigi za lesne izdelke. V drugih primerih (grbi in drugi amblemi, odlikovanja) se sme znak kot žig registrovati le po predhodni dovolitvi organa, ki je po zakonih in predpisih upravičen dati jo (novelirani § 52).

Zlasti važne so izpremembe v § 54. Ta določa v prvem odstavku, da registrovan žig, »ki je sestavljen samo iz črk ali besed«, ne brani komu drugemu, da svoje izdelke spravlja v promet z istim znakom, če te črke ali besede predstavljajo njegovo ime, firmo ali naziv obratovališča. To naj pomeni, da nikomur ni mogoče braniti, da svoje proizvode označuje s svojim imenom, firmo itd., toda zadet ni s tem besedilom primer, da ima kdo žig, ki ni sestavljen samo iz črk ali besed, ampak je n. pr. sestavljen iz besed, črk in slike, kar je jako pogosto. Novela odpravlja to nenamernano utesnitev: registrovan žig: »ki vsebuje črke ali besede«.

(Dalje prihodnjič.)

Položaj industrije v Jugoslaviji.

V naslednjem priobčujemo mnenje graških gospodarskih krogov o naši industriji, izraženo v časopisu »Wirtschaft und Verkehr«.

Razmere v jugoslovanski industriji so kazale v letih 1925 in v 1926 še precej neugodno sliko. Letos pa se je položaj bistveno izboljšal. Predvsem se je nadaljeval napredek in procvit v lesni industriji, v kateri je opaziti na eni strani veliko koncentracijo, na drugi pa usahnjenost, ki so mu podlegla tudi nekoč zelo močna podjetja. Pri celi vrsti podjetij je smatrati za izgubljene akcijske glavice v znesku za več ko 100 milijonov dinarjev, kar se izraža na eni strani v izrednem padanju kurzov na borzi, na drugi strani pa v ogromnih že izvršenih, odnosno nameranih odpisih.

Mlinska industrija, ki jo je zadela občutna kriza, še dosedaj ni našla rešilnega izhoda iz svojega nad vse težavnega položaja. V njej so se pojavili v zadnjem času konkurzi znanih podjetij in vsi znaki kažejo na to, da se bo sedaj trajajoča neorganizirana likvidacija vršila še naprej, če se ne bo organizatoričnim potom (koncentracija i. dr.) dosegla sprememba zelo neugodnega stanja.

Dolga vrsta industrij pa se nasproti no veseli odličnega poslovnega prometa. Predvsem velja to za razmeroma še mlado tekstilno industrijo, ki se naslanja v veliki meri na češki in poljski kapital ter jo ščitijo visoke carine.

Sladkorne tvornice, ki so v letu 1925 končale z neugodnimi poslovnimi izkazi, so mogle za leto 1926 objaviti zelo ugodne bilance in tudi letošnja kampanja bo po vseh poročilih prinesla zadovoljive rezultate.

Kemična industrija je izkazala deloma zelo ugodne bilance, deloma pa je odrezala v letu 1926 zelo slabo. Kajti nekatera vodilna podjetja (lesna destilacija) trpe radi občutne nemške konkurence na mednarodnih tržiščih, ki jo omogoča v Nemčiji uveden sintetičen način proizvodnje.

Zelo dobro uspeva industrija vžigalic, v kateri igra, kakor znano, švedski solo-konzern odločilno vlogo. Ravno sedaj ustanavlja v Beogradu posebno centralo. Zadovoljiv je dalje poslovni promet v metalurški in strojni industriji, ki ga omogoča precejšnja zaščitna carina. Seveda je upoštevati pri železni industriji tudi mednarodne kartelne dogovore. Tvorice vagonov se radi izključnega uvaževanja pri državnih popravilnih naročilih dobro zaslužene. V rudniški industriji je najti poleg nekaterih dobro uspevajočih podjetij tudi številna s pasivi. Tako se pritožujejo premogokopi o neugodnih učinkih, ki jih je povzročila država s tem, da je maksimirala cene za dobavo premoga državnim železnicam. Ugoden je končno tudi poslovni položaj v stavbeni industriji, ki ga pospešuje živahno stavbeno delovanje.

INSOLVENCE NA DUNAJU

rastejo kar iz tal. Nekateri bomo zapisali: Hahn in dr., tvrdka gamaš, pasiva 1 milijon šilingov. — O. Grünbaum, modno blago, 100.000 šilingov domačih in večji znesek inozemskih pasiv. — S. Fleischer, tovarna prešitih odev, 100.000 šilingov. — 45 let obstoječa tvrdka svilenega blaga Koppel in Fries, pasiva 870.000 šilingov, upniki večinoma inozemski, nekaj malega tudi na Dunaju. — Tvrdka sukna Aleksander Fein z 800.000 šilingi pasiv; v prvi vrsti so oškodovane francoske, angleške in nemške tvrdke. — Imermann i. dr. »Ikoc«, manufaktura, aktiva 101.000 šilingov, pasiva 240.000. — Veletrgovina z vinom M. Klaber, pasiva 11 milijonov šilingov, podružnice na Ogrskem; večina upnikov sme upati kvečjemu na 25 odstotno kvoto. — In tako gre naprej. Da se nekateri tvrdke opravičujejo s tem, da balkanski trg noče plačevati, bomo pisali posebej.

Industrija.

Sladkorna tovarna v Somboru. Producenti sladkorne pese v Bački ustanovljajo v Somboru sladkorno tovarno. Nedavno se je vršilo v Somboru v ta namen zborovanje, ki se ga je udeležil tudi ravnatelj sladkorne tovarne v Brnu (Moravska). Brnska tovarna bo dala vse potrebne stroje in bo kot soustanoviteljica nove tovarne prevzela tudi večino delnic. Stroji bodo stali 35 milijonov dinarjev in jih bo treba plačati v štirih letih.

Trgovina.

Razsodišča pri Mednarodni trgovski zbornici. V svrhu hitrejšega in ekspeditivnejšega reševanja gospodarskih sporov med podjetniki raznih držav je ustanovila Mednarodna trgovska zbornica razsodišča, ki funkcionirajo z največjim zadovoljstvom gospodarskih krogov celega sveta. Nova klavzula, ki zajamči kompetenco tega razsodišča in ki za reševanje sporov mora biti navedena v sklepnih pismih domačih tvrdk z besedami, se glasi: »Vsi spori, ki bi nastali iz te pogodbe, se rešijo po pravilniku arbitražnega razsodišča mednarodne trgovske zbornice, po enem ali več razsodnikih, imenovanih v zmislu tega pravilnika.« Zbornica za trgovino, obrt in industrijo opozarja na to ustanovo zlasti naše izvoznike. Nacionalni odbor kraljevine SHS mednarodne trgovske zbornice v Beogradu daje o razsodišču interesentom vedno rade volje vse potrebne informacije.

IV. trgovinski in mednarodni semenj v Lillu se vrši od 6. do 22. aprila 1928. Uprava veleseljstva je dala na razpolago vsem našim zbornicam poseben prostor za organizacijo kolektivne razstave domače produkcije potom grafikov, fotografij in vzorcev. Stroški za to razstavo bi znašali samo 25 frankov za vsako podjetje, čegar firma bi bila objavljena v oficijelnem katalogu semnja. Podjetja, ki žele razstaviti na kolektivni razstavi, se naj javijo pri Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Mednarodni semenj v Bruslju. V Bruslju se vrši IX. trgovinski in mednarodni semenj od 12. do 25. aprila 1928. Uprava semnja ima naslov: »Palais de l'habitation parc du cinquantenaire«.

Velikanska insolvenca v Antverpu. Ze več dni kroži po Antverpu govorica, da je ena najstarejših in najbolj znanih tvrdk Antverpa ustavila izplačila. Govorica se potrjuje. Govorijo o pasivih 140 milijonov frankov. Zlom podjetja je posledica težkoč v trgovini z Italijo. Upniki so v prvi vrsti bankirji in sorodniki šefa tvrdke. Delnice podjetja so padle v zadnjem času od 1400 na 1000 frankov.

Žito. Poročila iz prekomorskih dežel so zelo ugodna. V Argentini se žetev krepko nadaljuje. Zasebne cenvitve pridelka so zopet višje. Avstralija bo sicer nekaj manj izvozila kot sicer; a to se ne bo dosti poznalo, ker Japonska vsled ugodnega riževega pridelka ne bo niti oddaleč toliko pšenice importirala kot sicer. Vsa ta poročila so na trge seveda vplivala v meri padajoče tendence. Iz Laplatskih držav prihajajo v Evropo velike množine koruze. Izvoz rži iz Nemčije je zavzel nenavadno velike dimenzije. Cena rži na svetovnem trgu je izredno trdna. Nemci so ponovno pregledali svoje vidne zaloge; oziroma pšenice imajo še 53.5% letošnjega pridelka, oziroma rži 31.9, oziroma ječmena 6.9. ovsa 22.9 in krompirja 24.1%. Ob istem času so imeli lani še 56.6% oziroma rži v zalogi.

RAZNO.

Kolektivna razstava naših proizvodov na Dunaju. Uprava dunajskega mednarodnega sejma je naslovila na Pooblaščenca trgovinsko agencijo kraljevine SHS na Dunaju (L. Seilerstätte 30) dopis, ki se nanaša na prireditve kolektivne specialne razstave naših proizvodov na dunajskem sejmu. Trgovinska agencija je poslala ta dopis zbornicam in drugim gospodarskim ustanovam z opozorilom na korist, ki bi jih imela organizacija take kolektivne razstave za naše gospodarstvo v splošnem. Na letošnjem pomladanskem sejmu je imenovana agencija v zvezi z našim oficijelnim turističnim birojem napravila v tem oziru prvi poizkus in je v posebnem odeljenju razstavila za tujsko prometno propagandno slike in modele o narodnih krasotah naše države. To razstavo je svečano otvoril naš poslanik na Dunaju. Razstava je imela dober uspeh, ki bi bil pa vsekakor večji, če bi se na njej razstavilo kolektivno udi predmete naše produkcije. Interesenti, ki bi hoteli sodelovati na taki razstavi, so naprošeni, da o tem obvestijo Zbornico za trgovino, obrt in industrijo.

Razstava poljedelskih strojev v Parizu. V Parizu se vrši od 21. do 29. januarja 1928 v »Parc des Expositions, Porte de Versailles«, VII. razstava poljedelskih strojev pod protektoratom francoskega poljedelskega ministrstva. Odbor razstave (Paris — VIII., Rue Jean-goujon 8) je interesentom s podrobnejšimi informacijami rade volje na razpolago.

Brezposelnost na Nemškem. Dodatno k članku o konjunkturi na Nemškem poročamo, da se je število brezposelnih v zadnjih 14 dneh nepričakovano pomnožilo, od 521.000 na 752.000, ter da je doseglo s tem število od julija 1927. To so moški brezposelni. Se bolj se je pa dvignilo število brezposelnih žensk, za ca 210.000, in znaša sedaj 605.000. Prirastek pri ženskah je 53.2 odstoten, pri moških 44.3%.

Komisija za motorje in avtomobile v Madridu. Poslaništvo kr. SHS je obvestilo ministrstvo, da se je osnovala v Španiji stalna komisija pod imenom »Stalna komisija za motorje in avtomobile«, ki je pod predsedništvom ministrskega sveta. Člani te komisije so zastopniki posameznih zainteresiranih ministrstev in korporacij. Komisija ima namen, da izvrši porazdelitev sirovin, potrebnih pri fabricaciji motorjev in avtomobilov, da izvrši klasifikacijo vseh tovarn kakor tudi, da vodi nad njimi kontrolo in nadzor.

Stroga kontrola turških trgovskih zbornic. Novi turški gospodarski minister je opozoril trgovske zbornice, da ne smejo izdali niti najmanjšega zneska, če trgovsko ministrstvo njih poročila ni odobrilo. Dalje je minister zahteval, da morajo vpsolati trgovske zbornice vslo statističnih podatkov tekom desetih dni; tista zbornica, ki zahtevanih podatkov ne bo v pravem času poslala v Angoro, bo kaznovana z denarno globo.

Določbe poljskega petrolejskega kartela. Kartelna pogodba velja za pet let. Kartel se obveže, da bo dal v svrhu pospeševanja novega vrtenja v petrolejskih okrajih in v svrhu olajšitve novih petrolejskih virov primerne zneske na razpolago ter da bo priznal kontrolo vlade, izvrševano po vladnem komisariju. Vlada dobi tudi pravico, da za neveljavno proglasi dviganje cen produktov nafte, če dviganje ni zadostno utemeljeno.

Nemčija in mednarodni sladkorni dogovor. Na občnem zboru nemške d. d. sladkorne industrije so poročali o zaključkih ponovnih konferenc. Kuba je obljubila redukcijo in se je zato nemška industrija obvezala, da bo v slučaju, če bo šel pridelok čez določeno višino, nekaj pridelka dala v zaloge in ga ne bo prodala niti doma, niti v inozemstvu. Finančne žrvice te operacije niso niti oddaleč tako velike kot bi bila zguba, če bi Kuba ne bila omejila svoje produkcije na 31 milijone ton. Omenjeno obveznost je prevzela Nemčija najprvo za eno leto. Upajo, da bo ta odredba zadostovala za varstvo sladkorne cene, ker ne bo mogla Kuba toliko eksportirati. Dalje je treba poudariti, da nastopi obveznost nemških industrijcev šele v slučaju prav velike

ga pridelka; dvig 5 do 6% še nič ne pomeni, tega bo prenesel dvigajoči se konsum. Događanja z vlado so ugodno uspela in se ni bati, da bi se moral s sladkorno peso obdelani prostor skrčiti.

Angleški izvoz se dviga. Zadnje izkaze o britanski zunanji trgovini so vzeli angleški producenti z zadovoljstvom na znanje. Seveda smatrajo uvoz še zmeraj za prevelik; njegovo nadziranje napram lanskemu letu je samo posledica lanskega premogovnega uvoza v znesku 9 milijonov funtov, ki je bil zopet le posledica premogovnega konflikta in ki je letos izostal. Pomisleke vzbujajo tudi obsežni nakupi živil v Ameriki, Kanadi in Argentini ter čaja v vrednosti dveh milijonov funtov na Ceylonu in v Britanski Indiji. Vseeno so pa v Londonu optimisti, ker se je pojavilo v novembru letos prvič zboljšanje izvoza, zlasti priraslek skoraj treh milijonov funtov pri izvozu železa in jekla ter tovrstnih izdelkov. Vrednost izvoza v letošnjem novembru je znašala 70.6 mil. funtov napram 53 milijonom v istem lanskem mesecu. Dvig napram oktobru izkazuje 9.400.000 funtov. Proti lanskemu novembru se je dvignila vrednost izvoženih polfabrikatov in fabrikatov za 13 mil. funtov. Glavni priraslek izkazuje železo, jeklo, stroji, bombažovo blago, vozila, volneno blago itd. Uvoz v novembru je znašal 107.4 mil. funtov in se je proti oktobru dvignil za 2.300.000 funtov. Dvignil se je uvoz živil, čaja, pijač in tobaka. Eksporlne številke v novembru so najvišje po juliju 1924.

Iz Rumunije. V jeseni je predlagal Ford rumunski vladi, naj mu prepusti v pristanišču Konstanca pristo cono, da bi ugotovil na ta način v Rumuniji zanesljiv prodajni trg. Predlagal je veliko montažno gradbo, v katero bi investirali 15 do 20 milijonov lejev. Ford zahteva pristo cono za dobo 15 let. Njegov predlog so oddali komisiji, da ga študira. — V pristanišču Konstanca so pogoreli petrolejski tanki; vlada je izdala sedaj 5 milijonov lejev, da se tanki zopet postavijo. Dela za zboljšanje pristaniških naprav se nadaljujejo. Napravili bodo novo skladišče, montirali bodo tri električne žerjave itd. — Dogotavljen je zakonski načrt o komercializaciji železnice in ga bodo predložili parlamentu pri prvem zasodanju. Železnice bi prevzele zasebna družba in naj bi jih vodila na izključno trgovski podlagi. Napravili bodo delniško družbo, delnice bodo podpisali izključno rumunski državljani. Misel na oddajo železnice ameriškemu konsorcijsu so čisto opustili. Vse železniške restavracije, 2000 po številu, bo prevzela družba v lastno upravo. Število nastavlencev bodo znižali, ostalim bodo plače zvišali. Prejšnji prometni minister pravi k temu načrtu: »Vse prav; a državne železnice potrebujejo inozemskega kapitala, in sicer okoli 20 milijard lejev; zelo veliko vprašanje je, če bodo mogle dobiti doma samo del te vsote.«

Izšla je Blasnikova

VELIKA PRATIKA

za prestopno leto 1928,

ki ima 306 dni.

»VELIKA PRATIKA« je najstarejši slovenski kmetijski koledar, koji je bil že od naših pradedov najbolj vpoštevan in je še danes najbolj obražtan.

Letošnja obširna izdaja se odlikuje po bogati vsebini in slikah.

»VELIKA PRATIKA« je najbolj in najcenejši družinski koledar.

Dobi se v vseh trgovinah po Sloveniji in stane 5 Din. Kjer bi je ne bilo dobiti, naj se naroči po dopisnici pri

J. Blasnika naslednikov
tiskarna in litografski zavod
Ljubljana, Breg 12

Obnova katastrskih knjig na Dunaju. Dela pri obnovitvi katastrskih knjig, uničenih v času požara justične palače na Dunaju, so že precej napredovala in je civilno sodišče na Dunaju že pričelo s preiskavami. Pri požaru so bile uničene katastrske knjige od I. do IX. okraja in XX. okraja mesta Dunaja. Veleposestniški register bivše Nižje Avstrije, knjiga rudarskih koncesij kakor tudi zbirka dokumentov, ki so tvorili sestavne dele. Obnovitev teh javnih knjig in na prvem mestu katastrskih knjig se vrši uradoma od strani deželnega sodišča za civilne zadeve na Dunaju (Landesgericht für Zivilrechtsachen in Wien I., Herrengasse 17). Po izvedenih preiskavah se ugotovi in vpiše v nove katastrske knjige vse lastninske pravice in druge pravice, vpisane v imenovane knjige, zlasti hipotekarne pravice, v kolikor se dokažejo potom sodnih aktov, izvlečkov iz katastrskih knjig in potom drugih dokumentov. Na gornje se opozarjajo vsi interesi, ki bi imeli kake pravice, ki so bile vpisane v gorinavedenih knjigah.

Iz Rusije. Po začasnih podatkih ruskega trgovskega komisariata je dosegla ruska zunanja trgovina v oktobru vrednost 132,2 mil. rubljev, od kojih pride 69,5 milijonov na izvoz in 62,7 mi-

lijonov na uvoz. Oktoberska trgovska bilanca zaključila torej z aktivnostjo 6,800.000 rubljev. — Po najnovejših podatkih finančnega komisariata se je obtok denarja v Rusiji v zadnjih mesecih rapidno dvignil. 1. oktobra 1927 je znašal 1670,8 mil. rubljev, 21. oktobra že 1748,6 milijonov. — Položaj lesnega trsta je vsled nezadostne glavnice še nadalje zelo neugoden. 1. oktobra 1927 so znašala lasna sredstva trsta samo 36% v lesni industriji investiranega kapitala. Po podatkih finančnega komisariata se je zaključila bilanca lesne industrije za leto 1925/26 s pasivnostjo 7,100.000 rubljev, kar je nekako 12% one glavnice, ki razpolaga z njo lesni trst.

Drobne vesti. Ogrji hočejo na nekaterih progah državnih železnic vpeljati spalne vagone 3. razreda. — Izgledi avstrijskega zveznega posojila so po mnenju newyorških bančnih krogov prav ugodni. Posojilo bo znašalo 20 milijonov funtov in bo služilo investicijskim namenom. Polevico bo emitiral Newyork, 8 milijonov funtov London, ostanek Amsterdam, Zürich in Stockholm. — Na koncu prvega decembarskega tedna je znašal obtok bankovcev v Avstriji 903,4 mil. šilingov in je bil krit s 47,3%. — Sto družb

sladkorne rafinerije v U. S. A. je sklenilo ustanoviti ameriški sladkorni sindikat v svrhu ureditve produkcije; cen ne bodo določili. — Vse kaže, da se bodo v kratkem pričela nova pogajanja med Grško in Jugoslavijo glede svobodne cone v Solunu, ki nam je bila leta 1926 že dovoljena, a po padcu vlade Pangalosa zopet odzeta. — V Dubrovniku se je ustanovila nova družba za izkoriščanje gozdov s temeljno glavnico 10 milijonov dinarjev. Z velikim zneskom je udeležen angleški kapital. — Bolgarski izvoz v oktobru je znašal 432,4 mil. levov; tabak je nesel 175,5 milijonov, jajca 91,7, žito 85,9, vsi trije skupaj 353 milijonov levov ali nad 80% vsega bolgarskega izvoza. — Pozornost vzbuja poročilo, da hočejo zgraditi Amerikanci v Dalmaciji veliko tovarno za izdelovanje aluminija. — Po kritju domače potrebe bo preostalo Ogrm devet milijonov met. stotov pšenice za izvoz. V prvih treh mesecih žitnoekspornega leta so izvozili 2,250.000 met. stotov pšenice. — V Bruslju sta postali insolventni dve finančni podjetji, Comptoir Gén. de la Banque et Bourse, deficit šest milijonov frankov, ter Hollera in Delheid, deficit 2½ mil. frankov. — V Češkoslovaški je bilo otvorenih v novembru 196 poravnalnih

postopanj in 28 konkurzov. — Turki so začeli s predeli za novo carinsko tarifo.

TRŽNA POROČILA.

Mariborsko sejmsko poročilo. Prišlo se je: 8 konj, 12 bikov, 191 volov, 524 krav in 4 tele, skupaj 739 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu 13. decembra 1927 so bile sledeče (za 1 kg žive teže): debeli voli 8 do 8,50 Din, poldebili voli 7 do 7,50, plemenski voli 6,25 do 7, biki za klanje 6 do 7,25, klavne krave debele 7 do 8,25, plemenske krave 6 do 6,75, krave za klobasarje 3,75 do 4, molzne krave 5 do 6, breje krave 5 do 6, mlada živina 7 do 8 Din. Prodalo se je 279 komadov, od teh v Avstrijo 42 komadov. — Mesne cene (za 1 kg): volovsko meso 10 do 18, telečje meso 15 do 22,50, svinjsko meso sveže 17 do 27,50 Din.

Cene za bombaž. Naše poslaništvo v Madridu je obvestilo ministrstvo inostranih del, da je državna komisija za bombaž določila ceno za ves bombaž, ki se pridela v Španiji, za leto 1928 z iznosom 0,70 do 1,20 peset za kg, po kakovosti bombaža.

KUVERTA

DRUŽBA Z O. Z.
tvornica kuvert in konfekcija papirja
LJUBLJANA
Vožarski pot štev. 1
Karlovska cesta štev. 2.

Trajno in koristno darilo
a Božič in Novo leto je
šivalni stroj

znamke Gritzner in Adler v
raznih opremlah. — Do Božiča
znatno znižane cene.

Edino le pri

Josip Petelincu, Ljubljana
blizu Prešernovega spomenika
v vodi. — Tudi na obroke.
Oglejte si razstavo brez obveznosti
nakupa.

Čast mi je zvestiti interesovane kroge,
da sem **prenesel** svojo

carinsko posredovalnico

iz Celja v Ljubljano, Tavčarjeva 6
in se cenj. interesentom priporočam za naročila.

Josip Zidarič
carinski posrednik.

MIRTNE vence in šopke
za poroke najnovejših
oblik, božične prtičke
(rutice), umetne cvetlice
in peresa, nagrobne
vence i. t. d. nudi po
konkurenčnih cenah
Cvetličarna Podčetrtek

Lastnik:

RADO PREGRAD.

Specijalist:

Mirtne vence in šopke.

Veletrgovina

A. ŠARABON

v Ljubljani

priporoča

**špecerijsko
blago**

raznoversno žganje,
moko in deželna pri-
delke. — Raznoversno
rudninsko vodo.

Lastna pražarna za ka-
vo in mlin za dišave s
električnim obratom.
Centri na razpolago!

Tovarna perila „TRIGLAV“

Ljubljana, Kolodvorska ul. 8
priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnega
moškega perila.

VINOCE

tovarna

vinskega kisa, d. z. o. z., Ljubljana
nudi

**naifinejši in najokusnejši
namizni kis iz pristnega
vina.**

Zahtevajte ponudbo!

**Tehnično in higijenično najmoder-
neje urejena kisarna v Jugoslaviji.**

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta 1a, II. nadst.

LJUBLJANA - GREGORČIČEVA ULICA 23 - TEL. 2552

TISKARNA MERKUR
TRG.-IND.
D. D.
SE PRIPOROČA
ZA TISK VSAKOVRSNIH
TIKOVIN ZA TRGOVCE, OBRT-
NIKE, INDUSTRIJCE IN URADE.
LASTNA KNJIGOVEZNICA.

Brzjavlj: Krispercoloniale Ljubljana. - Telefon štev. 2263.

ANT. KRISPER COLONIALE

Ljubljana.

Lastnika: ALOJZIJ LILLEG in JOS. VERLIČ.

Veletrgovina kolonijalne robe.

Velepražarna kave.

Mlini za dišave.

Zaloga špirita, raznega žganja in konjaka.

Mineralne vode.

Centri na razpolago. — Točna postrežba.

Trgovci, obrtniki, oglašajte v „Trgovskem listu“!

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

USTANOVljena 1900.

CENTRALA: LJUBLJANA, DUNAJSKA CESTA.

USTANOVljena 1900.

PODRUŽNICE IN AGENCIJE:

Delniška glavica:
Din 20.000.000—
Rezerva: zakladi nad
Din 10.000.000—

Brezice
Celje
Črna Gora

Gorica
Kranj
Legat

Maribor
Metković
Novi Sad

Novomesto
Prevalje
Ptuj

Rakek
Sarajevo
Slovenjgradec

Spil
Trst

Brzjavljni naslov:
Banka Ljubljana
Telefon štev. 2531,
2413, 2502, 2503.

Se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle.